

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Ректор

ЗАТВЕРДЖУЮ

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

ПРОГРАМА

вступного випробування (співбесіди)

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності D8 Право та D9 Міжнародне право
(ОП «Право», ОП «Медіація», ОП «Міжнародне право»)

Схвалено Вченою радою юридичного факультету

Протокол № 8 від 27 березня 2026 р.

Заступник голови Вченої ради

Микола БОДНАРУК

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

Поняття конституційного права як галузі публічного права. Поняття та зміст предмету конституційного права. Поняття та специфіка методу правового регулювання конституційного права. Принципи конституційного права України. Поняття системи конституційного права та її складові елементи. Конституційно-правові інститути: поняття, особливості та види. Поняття, особливості, класифікація та структура конституційно-правових норм. Поняття та система джерел конституційного права: особливості та класифікація. Загальна характеристика чинної Конституції України, як основного джерела конституційного права: поняття та юридичні властивості.

Міжнародні договори як джерело конституційного права. Закони як джерела конституційного права. Підзаконні акти – джерела конституційного права: укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, акти органів місцевого самоврядування. Судові рішення в системі джерел конституційного права. Особливості джерел права Європейського Союзу, їх співвідношення із національними джерелами права. Поняття, специфічні риси, структура та класифікація конституційно-правових відносин. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин: поняття та види. Виникнення та основні теорії конституції держави. Поняття, функції та види конституції. Порядок ухвалення та внесення змін до Конституції України. Правова охорона Конституції України. Поняття, ознаки та види конституційно-правової відповідальності. Підстави конституційно-правової відповідальності. Суб'єкти конституційно-правової відповідальності. Конституційно-правові санкції: поняття, особливості та види. Поняття та система конституціоналізму. Загальна характеристика конституційного ладу України. Україна як суверенна, незалежна, демократична держава. Україна як правова та соціальна держава. Конституційні засади громадянського суспільства в Україні. Конституційно-правові засади національно-культурної сфери. Поняття, елементи та види конституційно-правового статусу людини і громадянина. Принципи конституційно-правового статусу людини і громадянина в Україні. Конституційні обмеження у здійсненні конституційних прав та свобод людини в Україні. Поняття, ознаки та класифікація основних (конституційних) прав, свобод та обов'язків. Поняття та система основних особистих прав та свобод. Поняття, особливості та система основних політичних прав і свобод громадян України. Система основних економічних, соціальних та культурних прав громадян України. Поняття, система і види гарантій реалізації та захисту конституційних прав та свобод людини. Особливі юридичні стани згідно з Конституцією України, умови та порядок введення та припинення дії. Загальна характеристика конституційних обов'язків людини та громадянина в Україні. Поняття та зміст громадянства. Принципи українського громадянства. Набуття громадянства України. Обставини, що виключають прийняття до громадянства України. Припинення громадянства України. Конституційно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні. Основні права та обов'язки іноземців та осіб без громадянства, їх гарантії. Особливості в'їзду, перебування в Україні та виїзду іноземців та осіб без громадянства з України. Особливості юридичної відповідальності іноземців. Конституційно-правовий статус біженців в Україні та осіб, що потребують додаткового захисту в Україні. Умови і порядок імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства. Поняття та види форми безпосередньої демократії. Виборче право. Пасивне і активне виборче право, виборчі цени. Конституційні принципи виборчого права. Поняття та види виборчих систем. Особливості виборчої системи в Україні. Поняття, конституційно-правова регламентація та види референдумів. Поняття законодавчої влади в Україні та її основні риси. Поняття та елементи конституційно-правового статусу Верховної Ради України. Конституційна процедура формування Верховної Ради України та конституційна процедура дострокового припинення повноважень Верховної Ради України. Функції та повноваження Верховної Ради України. Конституційний склад та структура парламенту України. Організаційні форми роботи Верховної Ради України. Правовий статус та повноваження Голови Верховної Ради України. Правовий статус комітетів Верховної Ради України. Правовий статус тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій. Конституційний статус спеціалізованих органів парламентського контролю – Уповноваженого Верховної

Ради України з прав людини та Рахункової палати. Поняття та стадії законодавчого процесу. Конституційно-правовий статус народного депутата. Політико-правова природа депутатського мандата. Підстави виникнення, зміни і припинення дії депутатського мандата. Повноваження народного депутата. Форми роботи народного депутата. Гарантії здійснення депутатських повноважень. Становлення і сутність інституту президента. Конституційно-правове регулювання виборів Президента України. Порядок обрання та вимоги до кандидата на пост Президента України. Порядок вступу на пост Президента України. Підстави та порядок припинення повноважень Президента України. Функції та повноваження Президента України. Конституційний статус Ради національної безпеки і оборони України та допоміжних органів і служб. Поняття виконавчої влади і система її органів. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України: порядок формування, склад і компетенція. Предмет відання та повноваження Кабінету Міністрів України. Акти Кабінету Міністрів України. Конституційно-правовий статус місцевих органів виконавчої влади в Україні. Конституційні засади правосуддя. Конституційно-правовий статус суддів України. Гарантії незалежності суддів. Підстави та порядок припинення повноважень суддів і звільнення суддів. Конституційно-правовий статус Вищої ради правосуддя. Функції і повноваження Конституційного Суду України. Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Порядок діяльності Конституційного Суду України та процедура розгляду ним справ. Суб'єкти та форми звернення до Конституційного Суду України. Конституційна скарга: поняття, критерії прийнятності, особливості розгляду. Поняття й характеристика стадій конституційного судочинства. Учасники конституційного провадження. Поняття та юридична природа актів Конституційного Суду України. Поняття, принципи та форми територіального устрою. Адміністративно-територіальний устрій України. Конституційний статус столиці України. Конституційний статус Автономної Республіки Крим у складі України як унітарної держави. Особливості юридичного статусу тимчасово-окупованих територій України. Місцеве самоврядування як конституційно-правовий інститут (поняття, сутність, основні теорії та сучасні моделі місцевого самоврядування). Система місцевого самоврядування та його принципи. Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування, посадових осіб місцевого самоврядування та їх повноваження. Гарантії місцевого самоврядування в Україні. Предмет відання територіальної громади.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО

Адміністративне право як галузь публічного права. Предмет адміністративного права. Відмежування адміністративного права від інших галузей права. Система адміністративного права (загальне і особливе адміністративне право; інститути адміністративного права). Джерела адміністративного права. Принципи в адміністративному праві. **Суб'єкти адміністративного права.** Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування. Правовий статус і система органів виконавчої влади. Правовий статус і види суб'єктів місцевого самоврядування. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація (право на участь в ухваленні рішень, право на звернення, право на доступ до публічної інформації). Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права. Засади правового статусу окремих видів неурядових організацій. **Інструменти публічного адміністрування.** Сутність та види інструментів публічного адміністрування. Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: поняття та умови застосування. **Адміністративна процедура.** **Адміністративні послуги.** Сутність та види адміністративної процедури. Принципи адміністративної процедури. Учасники адміністративної процедури. Стадії адміністративної процедури, їх зміст. Поняття, ознаки, види адміністративних послуг. Суб'єкти відносин надання адміністративних послуг. Порядок надання адміністративних послуг. **Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування.** Інструменти

захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування. Адміністративне оскарження. Інші інструменти захисту прав особи (перегляд рішення суб'єктом публічного адміністрування, який його ухвалив, за ініціативою особи; захист особи з ініціативи суб'єкта публічного адміністрування; відшкодування шкоди суб'єктом публічного адміністрування; адміністративна юстиція). **Службове право.** Правове регулювання публічної служби. Види публічної служби. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування як основні різновиди публічної служби.

Правовий статус державного службовця. Правовий статус службовця в органі місцевого самоврядування. Запобігання корупційним проявам у публічній службі. **Адміністративне деліктне право.** Адміністративне правопорушення (проступок) і адміністративна відповідальність. Законодавчі акти, що регулюють відносини адміністративної відповідальності. Юридичний склад адміністративного проступку (об'єкт, суб'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона). Особливості юридичного складу адміністративного проступку, зафіксованого в автоматичному режимі. Заходи адміністративної відповідальності. Система й види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень. Проведення в справі про адміністративний проступок. Оскарження й перегляд постанови в справі про адміністративний проступок. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення. **Адміністративне судочинство в Україні.** Загальні положення адміністративного судочинства: завдання адміністративного судочинства; критерії, за якими суд оцінює правомірність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта публічного адміністрування; принципи адміністративного судочинства; правила предметної, інстанційної та територіальної юрисдикції, наслідки їх недотримання (порушення); склад суду, відводи; учасники адміністративної справи, їх представники, інші учасники судового процесу; докази та доказування. Звернення до адміністративного суду. Розгляд адміністративних справ у порядку загального та спрощеного позовного провадження. Особливості розгляду типових та зразкових справ. Судові рішення в адміністративних справах. Звернення судового рішення до виконання. Судовий контроль за виконанням судового рішення. Перегляд судового рішення в адміністративній справі.

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Цивільне право в системі права України. Поняття та предмет цивільного права як галузі права. Принципи цивільного права. Система цивільного права. **Джерела цивільного права України.** Цивільне законодавство України: поняття та структура Договор як джерело цивільного права. Акти цивільного законодавства й договір. Звичай як джерело цивільного права. Звичаї ділового обороту. Міжнародні договори як джерела цивільного права. **Цивільні правовідносини.** Поняття та елементи цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. **Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.** Поняття фізичної особи. Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття, види. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Визнання фізичної особи зниклою безвісті. Оголошення фізичної особи померлою. Опіка та піклування над фізичною особою. **Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.** Поняття та ознаки юридичної особи. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб. Порядок створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб. Правосуб'єктність юридичної особи та порядок її реалізації. Припинення юридичної особи. Підприємницькі товариства: поняття та види. Непідприємницькі товариства: поняття та види. **Об'єкти цивільних прав.** Поняття об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатність. Речі як об'єкти цивільних прав: поняття, класифікація. Гроші як об'єкти цивільних прав. Валютні цінності. Майно, майнові права. Підприємство як єдиний майновий комплекс. Інформація як об'єкт цивільних правовідносин. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Нематеріальні блага як об'єкти

цивільних прав. **Правочини.** Поняття та види правочинів. Загальні вимоги, додержання яких є необхідним для чинності правочину. Форма правочину та наслідки її недодержання. Недійсні правочини, їх юридична природа та види. Загальні правові наслідки недійсності правочину. Правові наслідки недійсності окремих частин правочину. Правові наслідки вчинення недійсних правочинів. **Представництво в цивільному праві.** Поняття та підстави представництва. Повноваження представника. Правові наслідки вчинення правочинів з перевищенням повноважень представником. Види представництва. Довіреність: поняття, види, форма. Припинення представництва за довіреністю. **Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність.** Поняття та види строків і термінів у цивільному праві. Способи визначення строків і термінів. Порядок обчислення строків. Поняття та види позовної давності. Початок перебігу позовної давності. Зупинення та переривання перебігу позовної давності. Наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється. **Особисті немайнові права фізичної особи.** Поняття та зміст особистого немайнового права. Види особистих немайнових прав. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Захист особистих немайнових прав. **Право власності. Загальні положення.** Поняття та зміст права власності. Об'єкти та суб'єкти права власності. Здійснення права власності. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна. Набуття та припинення права власності. Підстави набуття права власності: загальна характеристика. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва; на перероблену річ; за договором; на безхазайну річ; на знахідку; на бездоглядну домашню тварину; на скарб; за набувальною давністю. Підстави припинення права власності: загальна характеристика. Відмова від права власності. Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати. Реквізиція. Конфіскація. Право спільної власності. Поняття і види права спільної власності. Право спільної часткової власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Визначення часток у праві спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Право переважної купівлі частки у праві спільної часткової власності. Припинення права спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності: поняття, суб'єкти, підстави виникнення. Здійснення права спільної сумісної власності. Припинення права спільної сумісної власності. **Захист права власності.** Засади захисту права власності. Віндикаційний позов. Негаторний позов. Визнання права власності. Інші способи захисту права власності. **Речові права на чуже майно.** Загальна характеристика речових прав на чуже майно. Право володіння чужим майном. Право користування чужим майном (сервітут). Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Право користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій). **Право інтелектуальної власності: загальні положення.** Поняття права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення (набуття) та зміст права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності. **Авторське право та суміжні права.** Поняття та об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення авторського права. Особисті немайнові права автора. Майнові права інтелектуальної власності на твір, строки їх чинності. Випадки правомірного використання твору без згоди автора. Поняття та об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав, строки їх чинності. Захист авторського і суміжних прав. **Право і інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок.** Поняття та ознаки винаходу, корисної моделі, промислового зразка. Суб'єкти права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Засвідчення набуття права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Строк їх чинності. Припинення чинності майнових прав інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. **Право інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку.** Загальні положення про зобов'язання. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення. Сторони та треті особи у зобов'язанні. Заміна

сторін у зобов'язанні. Виконання зобов'язання. **Забезпечення виконання зобов'язання.** Загальні положення про забезпечення виконання зобов'язання. Неустойка. Правові наслідки сплати (передання) неустойки. Поручка. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого поручкою. Гарантія. Правові наслідки порушення зобов'язання, забезпеченого гарантією. Завдаток. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком. Застава: поняття, предмет, види, підстави виникнення і припинення. Правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Притримання. Довірча власність: поняття, об'єкт, підстави виникнення і припинення. **Припинення зобов'язання.** Припинення зобов'язання виконанням. Припинення зобов'язання неможливістю його виконання. Припинення зобов'язання переданням відступного. Припинення зобов'язання зарахуванням. Припинення зобов'язання за домовленістю сторін. Новація. Прощення боргу. Припинення зобов'язання поєднанням боржника і кредитора в одній особі. Припинення зобов'язання смертю фізичної особи, ліквідацією юридичної особи. **Порушення зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність.** Поняття порушення зобов'язання. Правові наслідки порушення зобов'язання. Поняття та ознаки цивільно-правової відповідальності. Види цивільно-правової відповідальності. Форми цивільно-правової відповідальності. Умови цивільно-правової відповідальності. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності. **Загальні положення про договір.** Поняття та види договору. Свобода договору та її межі. Зміст договору. Укладення договору. Зміна або розірвання договору. **Договір купівлі-продажу: загальні положення.** Поняття та юридична характеристика договору купівлі-продажу, його види. Сторони договору купівлі-продажу, їхні права та обов'язки. Істотні умови договору купівлі-продажу. Предмет договору. Ціна товару. **Окремі види договору купівлі-продажу.** Договір роздрібної купівлі-продажу. Договір поставки. Договір міни (бартеру). **Договір дарування.** Поняття та юридична характеристика договору дарування, його види. Сторони договору дарування, їхні права та обов'язки. Предмет договору дарування. Прийняття дарунка. Розірвання договору дарування. Договір про пожертву. Договори ренти та довічного утримання (догляду). Поняття та юридична характеристика договору ренти. Сторони договору ренти. Передання майна під виплату ренти. Форма і розмір ренти, строк її виплати. Розірвання договору ренти. Поняття та юридична характеристика договору довічного утримання (догляду). Сторони договору довічного утримання (догляду). Обов'язки набувача за договором довічного утримання (догляду). Припинення договору довічного утримання (догляду). **Договір найму (оренди).** Поняття та юридична характеристика договору найму (оренди). Сторони договору найму (оренди), їхні права та обов'язки. Істотні умови договору найму (оренди). Предмет договору найму (оренди). Плата за користування майном. Строк договору найму (оренди). Припинення договору найму (оренди). **Окремі види договору найму (оренди).** Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір лізингу. Договір найму (оренди) житла. Поняття та юридична характеристика договору найму (оренди) житла. Сторони договору найму (оренди) житла, їхні права та обов'язки. Особи, які постійно проживають із наймачем. Тимчасові мешканці. Істотні умови договору найму (оренди) житла. Предмет договору найму (оренди) житла. Плата за користування житлом. Строк договору найму (оренди) житла. Розірвання договору найму (оренди) житла. **Договір позички.** Поняття та юридична характеристика договору позички. Сторони договору позички, їхні права та обов'язки. Розірвання договору позички. **Договір підряду.** Поняття та юридична характеристика договору підряду, його види. Сторони договору підряду, їхні права та обов'язки. Генеральний підрядник і субпідрядник. Істотні умови договору підряду. Предмет договору підряду. Ціна роботи. Строк виконання роботи. **Окремі види договору підряду.** Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проектні та пошукові роботи. **Договір про надання послуг: загальні положення.** Поняття та юридична характеристика договору про надання послуг. Виконання договору про надання послуг. Плата за договором про надання послуг. Відповідальність виконавця за порушення договору про надання послуг. Договори в сфері надання транспортних послуг. Поняття та юридична характеристика договору перевезення вантажу. Сторони договору перевезення вантажу, їхні

права та обов'язки. Поняття та юридична характеристика договору перевезення пасажирів та багажу. Сторони договору перевезення пасажирів та багажу, їхні права та обов'язки. Договір чартеру (фрахтування). Договір транспортного експедирування. Договір зберігання. Поняття та юридична характеристика договору зберігання, його види. Сторони договору зберігання, їхні права та обов'язки. Професійний зберігач. Відповідальність зберігача за втрату (нестачу) чи пошкодження речі. Зберігання на товарному складі. Спеціальні види зберігання. Договір охорони. Договір страхування. Поняття та юридична характеристика договору страхування. Сторони договору страхування, їхні права та обов'язки. Істотні умови договору страхування. Відмова від здійснення страхової виплати. Припинення договору страхування. Договір доручення. Договір комісії. Договір управління майном. Поняття та юридична характеристика договору доручення. Сторони договору доручення, їхні права та обов'язки. Припинення договору доручення. Поняття та юридична характеристика договору комісії. Сторони договору комісії, їхні права та обов'язки. Поняття та юридична характеристика договору управління майном. Істотні умови договору управління майном. Сторони договору управління майном, їхні права та обов'язки. Припинення договору управління майном. Договір позики. Кредитний договір. Поняття та юридична характеристика договору позики. Сторони договору позики, їхні права та обов'язки. Поняття та юридична характеристика кредитного договору. Сторони кредитного договору, їхні права та обов'язки. Проценти за кредитним договором. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка. Поняття та юридична характеристика договору банківського вкладу (депозиту). Сторони договору банківського вкладу (депозиту), їхні права та обов'язки. Проценти на банківський вклад. Поняття та юридична характеристика договору банківського рахунка. Сторони договору банківського рахунка, їхні права та обов'язки. Розірвання договору банківського рахунка. Договір факторингу. Поняття та юридична характеристика договору факторингу. Предмет договору факторингу. Сторони договору факторингу, їхні права та обов'язки. Договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Загальна характеристика договорів щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності, їх види. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії. Договір про спільну діяльність. Загальна характеристика договору про спільну діяльність. Договір простого товариства. Недоговірні зобов'язання. Поняття та види недоговірних зобов'язань. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Рятуння здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду. Підстави відповідальності з завдану моральну шкоду. Способи відшкодування шкоди, завданої майну потерпілого. Врахування вини потерпілого і матеріального становища фізичної особи, яка завдала шкоду, при вирішенні питання про відшкодування шкоди. Відшкодування шкоди, завданої при здійсненні особою у разі здійснення нею права на самозахист та в стані крайньої необхідності

Відшкодування юридичною або фізичною особою шкоди, завданої їхнім працівником чи іншою особою. Відшкодування шкоди, завданої органами публічної влади, їх службовими чи посадовими особами. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду. Відшкодування шкоди, завданої малолітніми, неповнолітніми, недієздатними фізичними особами, фізичними особами, цивільна дієздатність яких обмежена, та фізичними особами, які не усвідомлювали значення своїх дій та (або) не могли керувати ними. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Загальні положення про спадкування. Поняття спадкування. Підстави спадкування. Спадщина, її

склад. Права та обов'язки особи, які не входять до складу спадщини. Час і місце відкриття спадщини. Спадкоємці. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування. Поняття заповіту. Види заповітів. Право на заповіт. Право на обов'язкову частку в спадщині. Зміст заповіту. Заповідальний відказ. Покладення на спадкоємця інших обов'язків. Форма заповіту. Посвідчення заповіту. Право заповідача на скасування та зміну заповіту. Недійсність заповіту. Черговість спадкування за законом. Спадкування за правом представлення. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину. Прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Право на відмову від прийняття спадщини. Правові наслідки відмови від прийняття спадщини. Перехід права на прийняття спадщини (спадкова трансмісія) Відумерлість спадщини. Поділ та перерозподіл спадщини між спадкоємцями. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину. Спадковий договір. Поняття спадкового договору. Сторони у спадковому договорі. Особливості спадкового договору з участю подружжя. Забезпечення виконання спадкового договору.

ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Загальні положення цивільного процесуального права. Поняття та предмет цивільного процесуального права як галузі права. Система цивільного процесуального права. Цивільне процесуальне законодавство. Поняття, завдання, види та стадії цивільного судочинства. **Принципи цивільного судочинства.** Поняття та система принципів цивільного судочинства. Характеристика окремих принципів цивільного судочинства: верховенство права та законодавство, відповідно до якого суд вирішує справи; гласність судового процесу; відкритість інформації щодо справи; змагальність сторін; диспозитивність цивільного судочинства; пропорційність у цивільному судочинстві; забезпечення права на перегляд справи та оскарження судового рішення; обов'язковість судових рішень. **Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.** Визначення складу суду. Склад суду. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Порядок вирішення заявленого відводу (самовідводу). Наслідки відводу суду (судді). **Учасники справи.** Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи. Неприпустимість зловживання процесуальними правами. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність. Сторони в цивільному процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки. Процесуальна співучасті. Залучення до участі в справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. Процесуальне правонаступництво. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. **Представники.** Поняття й види представництва в цивільному процесі. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників. **Інші учасники судового процесу.** Склад інших учасників судового процесу. Цивільний процесуальний статус інших учасників судового процесу. **Цивільна юрисдикція.** Поняття та види цивільної юрисдикції. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Інстанційна юрисдикція. Територіальна юрисдикція (підсудність). **Докази та доказування.** Поняття доказів. Належність, допустимість, достовірність, достатність доказів. Засоби доказування: письмові, речові та електронні докази, висновки експертів, показання свідків. Обов'язок доказування та подання доказів. Витребування доказів. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування. Оцінка доказів. Забезпечення доказів. **Процесуальні строки.** Поняття процесуальних строків та їх види. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу й закінчення процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків. **Судові виклики і повідомлення.** Поняття та види судових повісток. Порядок вручення судових повісток. **Судові витрати.** Поняття та види судових витрат. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. Розподіл судових витрат між сторонами. **Заходи процесуального примусу.** Поняття та види заходів процесуального

примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу. **Позовне провадження.** Поняття позову. Види позовів. Підстави для забезпечення позову. Види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення. Заяви по суті справи, їх види. Позовна заява, її зміст і форма. Пред'явлення позову. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження у справі. Відкриття провадження у справі. Підготовче провадження. Захист відповідача від пред'явленого позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов. Врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін. Завдання та строки розгляду справи по суті. Відкриття розгляду справи по суті З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Фіксування судового процесу. Зупинення та закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Поняття та види судових рішень. Законність і обґрунтованість судового рішення. Порядок ухвалення судових рішень. Проголошення судового рішення. Набрання рішенням суду законної сили. Розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження Умови та порядок проведення заочного розгляду справи. **Наказне провадження.** Судовий наказ. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. Порядок розгляду заяв про видачу судового наказу. Підстави для відмови у видачі судового наказу. Скасування судового наказу Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві. **Окреме провадження.** Поняття та сутність окремого провадження. Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження. Порядок розгляду справ окремого провадження. **Перегляд судових рішень.** Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції. Право апеляційного оскарження. Строк на апеляційне оскарження. Форма і зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції. Постанова суду апеляційної інстанції. Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції. Право касаційного оскарження. Строк на касаційне оскарження. Форма і зміст касаційної скарги, порядок її подання. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. **Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень у цивільних справах та рішень інших органів (посадових осіб).** Судовий контроль за виконанням судових рішень. Негайне виконання судових рішень. Звернення судових рішень до виконання. Відстрочення і розстрочення виконання. Зміна чи встановлення способу і порядку виконання. Зупинення виконання судового рішення. Поворот виконання рішення, постанови. Судовий контроль за виконанням судових рішень. **Відновлення втраченого судового провадження.** Право на звернення до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження. **Визнання та виконання рішень іноземних судів. Судові доручення про надання правової допомоги.** Умови визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Порядок подання клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Розгляд клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду, підстави для відмови у його задоволенні. Умови визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Порядок подання клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню, його розгляд. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Загальна частина. Загальні засади кримінального права України. Кримінальне право України як окрема галузь права: поняття, особливості, співвідношення з іншими галузями. Принципи кримінального права України (загальні, міжгалузеві, галузеві). Джерела кримінального права. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі: поняття, основні принципи. Визначення часу вчинення кримінального правопорушення за

КК України. Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі та за колом осіб: поняття та основні принципи (територіальний, громадянства, реальний, універсальний). Місце вчинення кримінального правопорушення. **Поняття, ознаки та види (за ступенем тяжкості) кримінальних правопорушень за кримінальним правом України. Малозначність діяння та її юридичне значення за КК України.** Об'єкт кримінального правопорушення. Поняття та ознаки предмета кримінального правопорушення. **Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.** Ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та їх юридичне значення. Суспільно небезпечне діяння. Юридичне значення непереборної сили, фізичного або психічного примусу за КК України. Суспільно небезпечні наслідки. Причинний зв'язок між діянням та наслідками. Час, місце, обстановка, знаряддя, засоби, спосіб вчинення кримінального правопорушення та їх кримінально-правове значення. **Суб'єкт кримінального правопорушення.** Поняття, ознаки та види суб'єкта кримінального правопорушення. Вік, із якого може наставати кримінальна відповідальність. Осудність та неосудність. Обмежена осудність. Поняття та критерії осудності. Поняття та критерії неосудності. Вчинення кримінального правопорушення у стані сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Види стану сп'яніння, передбачені КК України. **Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.** Поняття та ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Вина та її форми. Прямий умисел. Непрямий умисел. Відмінність прямого від непрямого умислу. Казус (випадок): поняття, значення, відмінність від кримінально протиправної недбалості. Складна (подвійна, змішана) вина. Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. **Стадії кримінального правопорушення.** Поняття, ознаки та види стадій кримінального правопорушення за КК України. Відмінність готування від виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення. Відмінність замаху від готування до кримінального правопорушення. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття. **Співучасть у кримінальному правопорушенні за КК України.** Поняття та ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні за КК України. Види співучасників кримінального правопорушення за КК України. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою. Вчинення кримінального правопорушення організованою групою. Вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією. Підстава (підстави) та межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення. Спеціальні питання кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення, передбачені КК України. Добровільна відмова співучасників. **Причетність до кримінального правопорушення. Множинність кримінальних правопорушень.** Поняття множинності кримінальних правопорушень. Основні форми множинності, передбачені КК України. Одиначне кримінальне правопорушення як елемент множинності кримінальних правопорушень. Поняття та основні різновиди одиначних кримінальних правопорушень. Продовжуване кримінальне правопорушення. Триваюче кримінальне правопорушення. Складне (складене) кримінальне правопорушення. Сукупність кримінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види сукупності кримінальних правопорушень. Відмінність сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм у кримінальному праві. Повторність кримінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види повторності кримінальних правопорушень за КК України. Відмінність повторності кримінальних правопорушень від продовжуваного кримінального правопорушення. Рецидив кримінальних правопорушень. Поняття, ознаки та види рецидиву кримінальних правопорушень за КК України. **Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.** Поняття обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння, пов'язане з ризиком. Виконання спеціального

завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи або злочинної організації. **Заходи кримінально-правового характеру: загальні положення.** Поняття заходів кримінально-правового характеру. **Звільнення від кримінальної відповідальності.** Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Відмінність звільнення від кримінальної відповідальності від її виключення. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. **Покарання та його види.** Поняття та ознаки покарання за КК України. Мета (цілі) покарання за КК України. Співвідношення покарання та інших заходів кримінально-правового характеру. Система видів покарань. Види покарань, передбачені КК України. Характеристика окремих видів покарань за КК України. Види та особливості покарань, які можуть призначатись неповнолітнім. Основні та додаткові покарання. Основні покарання. Додаткові покарання. Покарання, які можуть призначатись і як основні, і як додаткові. **Призначення покарання.** Загальні засади призначення покарання. Поняття загальних засад призначення покарання. Загальні засади призначення покарання, передбачені КК України. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення. **Звільнення від покарання та його відбування.** Поняття та ознаки звільнення від покарання та його відбування. Відмінність звільнення від покарання та його відбування від звільнення від кримінальної відповідальності. Різновиди звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України. Звільнення від покарання у зв'язку зі втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою. Звільнення від відбування покарання на підставі закону про амністію. Звільнення від відбування покарання на підставі указу про помилування. Поняття та ознаки судимості. Загально-правові та кримінально-правові наслідки судимості в правовій системі України. Погашення судимості за КК України. Зняття судимості за КК України. Особливості погашення та зняття судимості, передбачені КК України щодо неповнолітніх. **Примусові заходи медичного характеру, примусове лікування, примусові заходи виховного характеру.** Примусові заходи медичного характеру за КК України. Поняття та мета примусових заходів медичного характеру. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру. Примусове лікування за КК України. Відмінність примусового лікування від примусових заходів медичного характеру. Примусові заходи виховного характеру за КК України. Умови та підстави застосування примусових заходів виховного характеру до особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Умови застосування примусових заходів виховного характеру до особи, що не досягла віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Види примусових заходів виховного характеру. **Спеціальна конфіскація.** Поняття та юридична природа спеціальної конфіскації як окремого заходу в кримінальному праві. Відмінність спеціальної конфіскації від конфіскації майна як виду покарання. Підстави застосування спеціальної конфіскації за КК України. **Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.** Поняття та юридична природа заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Підстави застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового

характеру за КК України. Юридичні особи, до яких відповідно до КК України застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру за КК України. Види заходів кримінально-правового характеру, які застосовуються до юридичних осіб.

Особлива частина. Основні різновиди норм Особливої частини КК України. Наскрізні юридичні поняття та юридичні конструкції Особливої частини КК: корупційні кримінальні правопорушення; близькі родичі, близькі особи, члени сім'ї; малолітній, неповнолітній, дитина; насильство; насильство, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я особи; насильство, яке є небезпечним для життя чи здоров'я особи; втручання; перешкоджання; знищення; пошкодження; примушування; погроза; тяжкі наслідки; загибель людей. Особливості змісту наведених юридичних понять та юридичних конструкцій в окремих статтях Особливої частини КК України. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: окремі різновиди злочину, особливості їх окремих форм. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів злочину. Державна зрада: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки посягання на життя державного чи громадського діяча. Колабораційна діяльність. Диверсія: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм. Особливості спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності за окремі види злочинів проти основ національної безпеки України. Кримінальні правопорушення проти життя особи. Поняття та види вбивства за КК України. Кваліфіковані види умисного вбивства: зміст окремих обтяжуючих обставин, особливості кваліфікації. Привілейовані види умисного вбивства. Вбивство через необережність. Поняття і види тілесних ушкоджень. Умисне тяжке тілесне ушкодження: особливості складів кримінального правопорушення. Співвідношення катування, умисного заподіяння тілесних ушкоджень та нанесення побоїв. Домашнє насильство: особливості об'єкта та об'єктивної сторони, співвідношення з іншими кримінальними правопорушеннями проти здоров'я особи. Розмежування складів кримінальних правопорушень – залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Захоплення заручників: ознаки основного та кваліфікованих складів, співвідношення з незаконним позбавленням волі або викраденням людини. Торгівля людьми: особливості змісту окремих ознак складів кримінального правопорушення. Зґвалтування: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Сексуальне насильство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Примушування до вступу в статевий зв'язок: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Порушення таємниці голосування: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення. Порушення недоторканності житла: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Грубе порушення законодавства про працю: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Порушення авторського права й суміжних прав: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Крадіжка: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Грабіж: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Розбій: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Вимагання: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Розмежування розбою, насильницького грабежу та вимагання. Шахрайство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Привласнення, розтрата та заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Умисне знищення або пошкодження чужого майна: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального

правопорушення. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній. Бандитизм. Кримінальні правопорушення терористичної спрямованості: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень. Кримінальні правопорушення, пов'язані з порушенням встановленого порядку обігу зброї, боєприпасів, вибухових пристроїв, вибухових речовин: об'єктивні та суб'єктивні ознаки кримінальних правопорушень. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної або техногенної безпеки. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Випуск в експлуатацію технічно несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Незаконне заволодіння транспортним засобом. Масові заворушення: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Хуліганство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Відмінність хуліганства, вчиненого групою осіб, від групового порушення громадського порядку. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Жорстоке поводження з тваринами. Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення. Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушень. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки у складах кримінальних правопорушень, предметом яких є наркотичні засоби, психотропні речовини, їх аналоги та прекурсори. Погроза або насильство щодо особи, члена її сім'ї або близького родича у зв'язку зі здійсненням цією особою державної, громадської, службової чи професійної діяльності: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень. Зловживання владою або службовим становищем. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Службова недбалість. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Декларування недостовірної інформації. Незаконне збагачення. Предмет службового підроблення. Поняття неправомірної вигоди у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Загальні положення кримінального процесуального права. Кримінальне процесуальне законодавство: поняття та система. Джерела кримінального процесуального права. Поняття та завдання кримінального провадження. Кримінальні процесуальні функції: поняття та види. **Засади кримінального провадження. Суд та учасники кримінального провадження.** Суд у кримінальному провадженні: склад суду; юридичний статус судді, слідчого судді, присяжного. Законний склад суду. Підсудність в кримінальному провадженні. Учасники кримінального провадження: поняття й класифікація. Сторона обвинувачення. Сторона захисту. Потерпілий та його представник. Інші учасники кримінального провадження

Відводи та порядок їх вирішення. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні. **Докази та доказування в кримінальному провадженні.** Поняття доказів та їх класифікація. Види процесуальних джерел доказів. Поняття доказування та його структура. Предмет, межі та суб'єкти доказування. **Процесуальні документи, строки та витрати.** Поняття та види процесуальних документів. Поняття та порядок обчислення процесуальних

строків. Види процесуальних витрат та їх розподіл. **Заходи забезпечення кримінального провадження.** Мета та види заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Підстави та порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Мета й підстави застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу. Види запобіжних заходів. Порядок застосування запобіжних заходів. Порядок продовження строку застосування запобіжного заходу, зміни та скасування запобіжних заходів. **Досудове розслідування.** Поняття та форми досудового розслідування. Загальні положення досудового розслідування: початок досудового розслідування; поняття та види підслідності; строки досудового розслідування та порядок їх продовження; ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення; недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування; об'єднання та виділення матеріалів досудового розслідування; розгляд клопотань під час досудового розслідування. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. **Слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії.** Поняття слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та їх система. Вимоги до проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій. Види слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення. **Повідомлення про підозру.** Випадки повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру. **Зупинення та закінчення досудового розслідування.** Підстави та порядок зупинення досудового розслідування. Відновлення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. **Судове провадження у першій інстанції.** Підготовче провадження. Загальні положення судового розгляду. Межі судового розгляду. Процедура судового розгляду. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції. **Судові рішення.** Види судових рішень та вимоги до них. Порядок ухвалення та проголошення судових рішень. Окрема думка судді. **Провадження в суді апеляційної інстанції.** Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження, процесуальний порядок і строки апеляційного оскарження. Форма та зміст апеляційної скарги. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова у відкритті провадження. Наслідки подання апеляційної скарги. Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна та доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. Судові рішення суду апеляційної інстанції. **Провадження з виконання судових рішень.** Набрання законної сили судовим рішенням та його наслідки. Питання, які вирішуються судом під час та після виконання вироків, порядок їх вирішення. **Провадження в суді касаційної інстанції.** Судові рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Право на касаційне оскарження, процесуальний порядок і строки касаційного оскарження. Вимоги до касаційної скарги. Залишення касаційної скарги без руху або її повернення. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Підстави та порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду. Судові рішення суду касаційної інстанції. **Особливі порядки кримінального провадження.** Кримінальне провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно

приписано до порту, розташованого в Україні. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції. **Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.** Поняття, завдання та правова основа міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Загальні засади міжнародного співробітництва. Процесуальний порядок надання міжнародної правової допомоги під час проведення процесуальних дій. Сутність видачі (екстрадиції) особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Кримінальне провадження у порядку перейняття. Визнання та виконання вироків іноземних судів та передання засуджених осіб.

МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО

Міжнародне публічне право як нормативна система. Міжнародна система, міжнародні відносини і міжнародне право. Міжнародне право як особлива система права. Виникнення міжнародного права і періодизація його історії. Співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права. Система сучасного міжнародного публічного права як предмет правознавства. Поняття джерел міжнародного права. Характеристика джерел міжнародного права. Взаємозв'язок питання про джерела міжнародного публічного права із проблемою створення норм. Кодифікація і прогресивний розвиток міжнародного публічного права. **Поняття і система основних принципів міжнародного права.** Поняття основних принципів. Система основних принципів міжнародного права. Принцип утримання у міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування. Принцип розв'язання міжнародних спорів мирними засобами. Принцип невтручання у справи, які входять до внутрішньої компетенції держав. Принцип співробітництва держав. Принцип рівноправності та самовизначення народів. Принцип суверенної рівності держав. Принцип сумлінного виконання членами ООН прийнятих на себе зобов'язань за Статутом ООН. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності державних кордонів. Принцип поваги прав людини. **Суб'єкти міжнародного права.** Поняття міжнародної правосуб'єктності. Поняття і класифікація суб'єктів міжнародного права. Держави – основні суб'єкти міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність народів і націй, які борються за своє визволення. Правосуб'єктність міжнародних (міжурядових, міждержавних) організацій. Міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень. Міжнародно-правовий статус індивідів. **Визнання та правонаступництво у міжнародному праві.** Роль і місце інституту міжнародно-правового визнання у загальній системі міжнародного права. Сутність визнання нових держав у міжнародному публічному праві. Визнання нових урядів: критерії, форми, засоби. Поняття правонаступництва. Види правонаступництва. Правонаступництво України після розпаду СРСР і невирішені проблеми. **Територія та населення у міжнародному праві.** Загальні питання території. Основні критерії території за видами правового режиму. Міжнародні ріки. Правовий режим Арктики. Міжнародно-правовий режим Антарктики. Поняття населення і регламентація його становища у міжнародному публічному праві. Міжнародно-правові питання громадянства. Правове становище іноземців. Правовий статус біженців і переміщених осіб. Право притулку: поняття й історія. **Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.** Загальна характеристика інституту мирних засобів і способів розв'язання міжнародних спорів. Поняття, характер і категорії міжнародних спорів. Поняття засобів мирного розв'язання спорів. Механізм мирного розв'язання спорів міжнародними організаціями. **Відповідальність у міжнародному праві.** Загальна характеристика міжнародно-правової відповідальності. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. Підстави міжнародно-правової відповідальності. Загальні принципи, форми та види міжнародно-правової відповідальності. Обставини, що виключають міжнародну відповідальність. Міжнародно-правова відповідальність Росії за збройну агресію проти України. **Право міжнародних договорів.** Міжнародний договір і право міжнародних договорів. Укладення міжнародних договорів. Віденська конвенція про стадії укладання договорів. Дія міжнародних договорів, їх застосування і тлумачення. Недійсність, призупинення або припинення дії міжнародних договорів. Поправки до міжнародних договорів та зміна тексту міжнародних договорів.

Право органів зовнішніх зносин. Існуючі концепції в науці міжнародного публічного права щодо назви і змісту галузі. Поняття, джерела і система дипломатичного і консульського права. Органи зовнішніх зносин. Міжнародно-правове регулювання організацій та діяльності постійних дипломатичних представництв. Структура і персонал дипломатичних представництв. Дипломатичний корпус. Функції, привілеї та імунітети дипломатичних представництв. Функції дипломатичного представництва. Консульське право. Дипломатичне право міжнародних організацій. Статус спеціальних місій. **Право міжнародних організацій.** Поняття і джерела права міжнародних організацій. Історія, поняття і класифікація міжнародних (міжурядових міждержавних) організацій. Порядок утворення міжнародних організацій та припинення їх діяльності. Організація Об'єднаних Націй. Спеціалізовані та інші установи системи ООН. ООН та війна рф проти України. Проблема міжнародних неурядових організацій. Інститут міжнародних конференцій. Проблеми реформування Ради Безпеки ООН. **Міжнародне гуманітарне право.** Концептуальні підходи в сучасній міжнародно-правовій доктрині щодо змісту та місця цієї галузі в системі міжнародного права. Поняття та джерела міжнародного гуманітарного права. Міжнародно-правова регламентація початку воєнних дій і статусу війни. Правове становище учасників збройних конфліктів. Правомірність засобів, способів і методів ведення воєнних дій у період збройних конфліктів. Захист жертв війни. Міжнародно-правовий захист цивільного населення, об'єктів і культурно-історичних цінностей під час війни. Міжнародно-правова регламентація закінчення воєнних дій і стану війни. Війна рф проти України та порушення норм міжнародного гуманітарного права. **Право міжнародної безпеки.** Поняття, предмет та джерела права міжнародної безпеки. Міжнародно-правові засади загальної та регіональних систем колективної безпеки. Міжнародно-правове регулювання роззброєння та скорочення озброєнь. Основні виклики, що стоять перед загальною та європейською системами колективної безпеки у контексті війни рф проти України. Законне і незаконне застосування сили в сучасному міжнародному праві. **Міжнародне морське право.** Поняття, джерела і кодифікація міжнародного морського права. Класифікація морських просторів. Внутрішні морські води. Архіпелазькі води. Територіальне море. Відкрите море. Прилегла зона. Виключна економічна зона. Континентальний шельф. Міжнародний район морського дна. Міжнародні морські протоки. Міжнародні канали. **Міжнародне право навколишнього середовища.** Поняття, предмет та джерела міжнародного права навколишнього середовища. Принципи міжнародного права навколишнього середовища. Інституційний механізм міжнародного права навколишнього середовища. Міжнародно-правове регулювання поводження з небезпечними речовинами, охорона природних об'єктів та середовищ існування. Війна росії проти України та скоєння рф екологічних злочинів. Притягнення рф до міжнародної кримінальної відповідальності за екоцид в Україні. **Міжнародне кримінальне право.** Поняття і становлення міжнародного кримінального права. Поняття злочину в міжнародному кримінальному праві. Міжнародно-правове регулювання співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю. Міжнародна кримінальна юстиція. Механізми притягнення рф до міжнародної кримінальної відповідальності за злочини в Україні.

МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

Загальні положення про права людини. Природа та сутність прав людини. Класифікація прав людини. Універсальність прав людини. Захист прав людини в діяльності Ліги Націй. **Захист прав людини в рамках ООН.** Статут ООН, Загальна декларація прав людини 1948 р. Рада ООН з прав людини. Верховний Комісар ООН з прав людини. Процедура 1503. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р. Комітет по правах людини. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р. Комітет з економічних, соціальних та культурних прав. Конвенція ООН з ліквідації всіх форм дискримінації щодо жінок 1979 р. Комітет з ліквідації дискримінації щодо жінок. Конвенція про права дитини 1989 р. Комітет з прав дитини. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання

1984 р. Комітет проти катувань. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р. Комітет по ліквідації расової дискримінації. 11. Конвенція про права осіб з інвалідністю 2006 р. Комітет з прав осіб з інвалідністю. **Захист прав людини у Європі.** Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р.: принципи тлумачення, особливості застосування в національному правопорядку. Європейський суд з прав людини: юрисдикція та процедура звернення. Контроль Комітету Міністрів Ради Європи за виконанням рішень Європейського суду з прав людини. Європейська соціальна хартія (переглянута). Захист прав людини в Європейському Союзі. Хартія основоположних прав Європейського Союзу 2000 р. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в рамках Організації з безпеки та співробітництва в Європі. **Інші регіональні системи захисту прав людини.** Міжамериканська система захисту прав людини. Африканська система захисту прав людини. Субрегіональні системи захисту прав людини в Африці. Арабська система захисту прав людини. Захист прав людини в рамках АСЕАН (Асоціація держав Південно-Східної Азії). **Право на життя.** Обсяг та складові права на життя. Зобов'язання держави щодо права на життя. **Заборона катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.** Обсяг та складові заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання. Зобов'язання держави щодо заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання. **Право на свободу та особисту недоторканність.** Обсяг та складові права на свободу та особисту недоторканність. Зобов'язання держави щодо права на свободу та особисту недоторканність. **Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції.** Обсяг та складові права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. Зобов'язання держави щодо права на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції. **Свобода думки, совісті та релігії.** Обсяг та складові права на свободу думки, совісті та релігії. Зобов'язання держави щодо права на свободу думки, совісті та релігії. **Свобода вираження поглядів.** Обсяг та складові права на свободу вираження поглядів. Зобов'язання держави щодо права на свободу вираження поглядів. **Свобода зібрань та об'єднання.** Обсяг та складові права на свободу зібрань та об'єднання. Зобов'язання держави щодо права на свободу зібрань та об'єднання. **Право на власність.** Обсяг та складові права на власність. Зобов'язання держави щодо права на власність. **Заборона дискримінації.** Обсяг та складові заборони дискримінації. Зобов'язання держави щодо заборони дискримінації. **Право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту.** Обсяг та складові права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту. Зобов'язання держави щодо права на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту. **Правомірне обмеження прав людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини під час надзвичайного стану, становища або ситуації. Міжнародний захист прав людини під час збройних конфліктів.** Правомірне обмеження прав людини. Відступ держави від своїх зобов'язань у сфері прав людини за умов надзвичайного стану, становища або ситуації. Застосування міжнародних стандартів прав людини у період збройних конфліктів. Застосування принципу *lex specialis* щодо міжнародного гуманітарного права. Захист поранених і хворих у діючих арміях. Захист поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі. Захист військовополонених. Захист цивільного населення під час війни. Захист жінок та дітей під час війни.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне судочинство: Навчально-методичний посібник до програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / А. Осадчий, О. Закаленко, Т. Латковська, Д. Козачук, В. Веселий. – Чернівці, 2024. – 277 с. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32837/11300.29174>
2. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, А. Берлач та ін. ; за заг. ред. В. Галуцька, В. Фелика. Вид. 5-ге. Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. 700 с.

3. Адміністративне право та адміністративний процес. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, А. Берлач та ін. Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. 700 с.
4. Адміністративне право України. Адміністративне судочинство в Україні: посіб. Для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / [І. М. Балакареєва, М. І. Белікова, І. В. Бойко та ін.]; за заг. ред. Н. Б. Писаренко. - Харків : Право, 2019.-190 с.
5. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. О. В. Кузьменко, В. Г. Чорної. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 700 с.
6. Адміністративне судочинство : підручник / за заг. ред. Н. Писаренко. Київ : К.І.С., 2024. 336 с. URL: <https://er.ucu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/b05b7dea-ed4e-4d1a-b257-65423b769ecd/content>
7. Адміністративний процес України: теорія, практика: Підручник. 2-ге вид. / Смокович М. І., Бевзенко В. М., К.: ВД «Дакор», 2021. 1204 с.
8. Бевза Ю.П., Демчик Н.П., Мота А.Ф. Міжнародне право (у схемах і таблицях) : навч. посібник. Електр. навч. вид. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2023. 138 с.
9. Войціховський, А. В. Міжнародне право: підручник.. 2020. Харків : ХНУВС, 2020. 544 с.
10. Галуцько В., Стеценко С., Берлач А., Буханевич О., Ситников О. та ін. Адміністративне право та адміністративний процес України в умовах воєнного стану: колективна монографія / за заг. ред. В. Фелика, В. Курила2. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. 704 с.
11. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950р. та додаткові протоколи, рат. Законом України від 17.07.1997 р. (зміни в назві конвенції згідно Закону України від 09.02.2006р.) //Офіційний вісник України. 2006. №32. Ст. 2371. // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
12. Загальне адміністративне право України : підручник / за заг. ред.: акад. С. Ківалова і проф. Л. Білої-Тіунової ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. – 792 с.
13. Загальне адміністративне право: підручник / [Бевзенко В.М., Коломоєць Т.О., Миронюк Р.В., Мельник Р.С., та ін.]. Видавничий дім «Гельветика», 2023. 688 с.
14. Захист прав людини в сучасному міжнародному та європейському праві : навч.-метод. посібник / Х. Бехруз, А. Гриб [та ін.] ; за ред. Х. Бехруз; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023.— 62 с.— (Серія: навчально-методичні посібники). URL: <https://hdl.handle.net/11300/27334>; DOI: 10.32837/11300.27334
15. Касаційне провадження в адміністративному процесі: сутність, зміст, особливості. Практичний посібник. Легеза Ю.О., Волкова Ю.А. Видавничий дім "Дакор", 2022. 376 с.
16. Качурінер В. Л., Згама А. О. Конституційне право України : навчально-методичний посібник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 258 с.
17. Кондрат'єва Л.А., Татулич І.Ю. Цивільне процесуальне право: навч.-метод. пос. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 184 с.
18. Конституційне право : навч. посібник. Д. Терлецький, М. Афанасьєва, Ю. Батан [та ін.] ; за заг. ред. Д. Терлецького; НУ «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2023. 584 с.
19. Конституційне право України : підручник / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.] ; за заг. ред. Т. М. Слінько ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. й допов. Харків : Право, 2024. 672 с.
20. Конституційне право України : посіб. для підгот. до іспитів. Слінько Т.М., Дахова І.І., Летнянчин Л.І. та ін. Вид. 8-ме, перероб. та допов. Харків : Право, 2024. 372 с.
21. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич. К.: ВАІТЕ, 2021. 528 с.
22. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
23. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Р. Вереша - Київ: Юридична література, 2024. 604 с.
24. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник / за редакцією В.М. Бурдіна, В.І. Маркіна. - Київ: Юрінком Інтер, 2025. 1168 с.

25. Кримінальне право України. Загальна частина: українсько-європейські студії. Підручник / за редакцією О.О. Дудорова, А.А. Стрижевської. - Київ: Норма права, 2025. 1612 с.
26. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n3411>
27. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю. П. Аленін, Л. І. Аркуша [та ін.] ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : "Фенікс", 2020. 582 с.
28. Кримінальний процес: підручник / [Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, Д. П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорецького, С. С. Чернявського. Київ:, «Центр учбової літератури», 2022. 780 с.
29. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини. Станом на 14 січня 2021 р.: наук.-практ. посіб. / уклад.: Столітній А.В., Сапін О.В. та ін.; за заг. ред. Столітнього А.В.; третє видання. – Київ: Норма права, 2021. 1102 с.
30. Міжнародне право. Мультимедійний посібник. Національна академія внутрішніх справ. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/mg/lectures/lecture_1.html
31. Міжнародне публічне право: навч.-метод. посібник / Н.В. Кирилюк, А.З. Маник, С.М. Задорожна. Чернівці, Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2021. 268 с.
32. Міжнародне публічне право: підручник: у 2 т. За ред. В.В. Мицика. 2-ге вид., змін. Харків: Право, 2020. 624 с.
33. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / Л.Р. Наливайко, К.В. Степаненко, Є.М. Щербина. – Дніпро : ДДУВС, 2020. – 260 с.
34. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник / кол. авторів; за ред. О. Б. Онишко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.
35. Міжнародний захист прав людини: Навчально-методичний посібник / Уклад. Юрченко М. М., Костова Н. І. Одеса: ОДУВС, 2021. 110 с.
36. Новітні тенденції розвитку інституту строків в матеріальному та процесуальному праві України: монографія; за заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук Вищої школи України М.М. Ясинка, Київ: Алерта, 2025. 338 с.
37. Савчин М.В. Порівняльне конституційне право: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 328 с.
38. Совгіря О.В., Шукліна Н.Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 556 с.
39. Стрельцова Є. Д. Міжнародне публічне та міжнародне приватне право : метод. рек. до вивчення навч. дисципліни для здобувачів третього (освіт.-наук.) рівня вищ. освіти спец. 081 Право / Є. Д. Стрельцова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2021. 60 с.
40. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ : Алерта, 2021. 1110 с.
41. Тертишник В.М. Кримінальний процес України. Загальна частина: підручник. 9-ме вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 458 с.
42. Цивільне право України (частина загальна). Підручник /за ред.. І.Спасибо-Фатєєвої Харків: ЕКУС, 2024. 568с.
43. Цивільне право України (частина особлива). Підручник /за ред.. І.Спасибо-Фатєєвої Харків: ЕКУС, 2022. 680с.
44. Цивільне право України: підручник. 3-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах. / За ред.проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. К.: Видавництво Ліра-К, 2022. 796с.
45. Цивільне право України: підручник. За ред.. проф.. Р.Б. Шишки, ч.2.Особлива.Київ: Видавництво «Ліра-К, 2022, 948с.
46. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, Е. В. Вакулович, А. С. Горбенко та ін. ; за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 420с.
47. Цивільне процесуальне право: казуси: навч.-метод. посібник. Остафійчук Л.А., Татулич І.Ю., Цибуляк-Кустевич А.С., Щербанюк О.В. За заг ред. д.ю.н., зав. кафедри

процесуального права О.В. Щербанюк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 88 с.

48. Цивільне процесуальне право: тестові завдання: навч.-метод. посібник. За заг. ред. д.ю.н., завкафедри процесуального права О.В. Щербанюк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 448 с.

49. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар: Вид. 4-те, перероб. та доп. / За заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2024. 928 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Басенко Р. О., Шаравара Р. І., Аванесян Г. М. Теоретико-правові засади гармонізації законодавства України та Європейського Союзу. Юридичний науковий електронний журнал. No 3/2022 с.241-244. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-3/55>

2. Березовська Н.Л. Захист прав і свобод людини і громадянина нормами міжнародного і національного права в умовах збройного конфлікту. Юридичний науковий електронний журнал.No 5/2022 с.629-633 DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-5/152>

3. Берзін П.С, Волинець Р.А, Тащенко В.С. Кримінальне право України (Загальна частина). Практикум. Київ. Алерта 2023. 200 с.

4. Вавженчук С. Я. Договірне право. Т.1, «Право», 2022, 600с.

5. Васильєв С.В. Енциклопедія цивільного судочинства: основні інститути та теоретичні засади. Київ: Алерта, 2021. 658 с.

6. Васильєв С.В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (господарська юрисдикція) : навчальний посібник. Київ: Алерта, 2021. 416 с.

7. Вереша Р.В. Кримінальне право України (Загальна частина). Практикум. Київ. Алерта 2022. 180 с.

8. Гордєєв В.В., Паскар А.Л. Колізійність новел розгляду справ про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 6. – С. 115-119.

9. Гультай М.М. Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного правосуддя. Курс лекцій. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 270 с.

10. Дзера І.О. Санкції в цивільному праві України: проблеми теорії та судової практики, «Дакор», 2022, 540с.

11. Дідківська Г.В., Мудряк Т.О., Гмирін А.А., Нікітін Ю.В., Топчій В.В. Кримінальне право України. Особлива частина. Навчальний посібник (схематичний збірник лекцій). Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 864 с.

12. Драгоненко А. О. Поняття та ознаки воєнних злочинів у міжнародному кримінальному праві. Наукові записки. Серія: Право, 2022. С.151-157

13. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України). К.: Ваіте, 2019. 288 с.

14. Зразки процесуальних документів у цивільному судочинстві: заяви, скарги, клопотання, відзови. Укладачі: Дмитро Журавльов, Сергій Петков, Олексій Дрозд, Валентина Дрозд. Вид-во: Центр навчальної літератури. 2021. 264 с.

15. Кагановська Т.Є., Григоренко Є.І., Григоренко Я.О., Передерій О.С. Конституційні засади сучасного державотворення: навчальний посібник у питаннях і відповідях. Харків: Право, 2017. 304с.

16. Клименко К. О. Співвідношення принципів територіальної цілісності держав і самовизначення народів у міжнародному праві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2022. С. 444-450

17. Кодекс адміністративного судочинства України: Науково-практичний коментар. Вид. 2-ге, перероб. та доп. / За заг. ред. д.ю.н., професора, академіка Академії наук Вищої школи України М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2024. 780 с.
18. Конституційне право України: підручник. за заг. ред. Т.М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
19. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посібник. Одеса : Юридична література, 2017. 256 с.
20. Конституційне право: підручник. За заг. ред. О. С. Бакумова, Т. І. Гудзь, М. І. Марчука. Харків, 2019. 484 с.
21. Конституція України в практиці Конституційного Суду: офіційне тлумачення та юридичні позиції. 1997-2023. упоряд.: С.П. Головатий, В.М. Бесчастний, Л.І. Бірюк, Н.І. Адамчик, Ю.М. Михеєнко. Київ : ВАІТЕ. 2024. 450 с.
22. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини): посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. – 4-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2023. – 352 с.
23. Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. А.А. Васильєв, О.О. Житний, Є.О. Гладкова та ін.; за заг. Ред. О.М. Литвинова. Харків. : Право, 2020. 656 с.
24. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / В.В. Сухонос, Р.М. Білоконь, В.В.Сухонос (мол.) / за заг. ред. доктора юрид. наук, проф. В.В. Сухоноса. Суми : ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2023. – 672 с.
25. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник. В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків. : Право, 2020. 768 с.
26. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. М.І. Хавронюк. Київ : ВД «Дакор», 2020. 266 с.
27. Мельник О.Г. Механізм захисту фундаментальних прав людини в Європейському Союзі: нормативні та правові гарантії забезпечення. Юридичний науковий електронний журнал. No 4/2022 с.40-44. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-4/8>
28. Методика і тактика участі адвоката в цивільному процесі: навч.-метод. посібник / Неля Савчин, Ірина Татулич. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 80 с.
29. Міжнародний захист людських прав: навч.-метод. посібник /колект. авт.; за наук. редакцією С. Г. Меленко, О. Д. Чепель. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 488 с.
30. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України Станом на 4 січня 2022 року. / За заг. ред. Копотонува І.М. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2022. 932 с.
31. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. За заг. ред. доктора юрид. наук, проф. І.М. Копотуна. К. : Професіонал, 2022. 932 с.
32. Невара Лілія. Заборона смертної кари у міжнародному праві прав людини. Український часопис міжнародного права. 2023. No 1. <https://www.jusintergentes.com.ua/images/2023/1/Nevara.pdf>
33. Остафійчук Л.А. Судовий контроль в адміністративному судочинстві і дискреція судів першої інстанції щодо його встановлення. Новітні досягнення та вектори розвитку сучасної юриспруденції: колективна монографія / За заг. ред. Т. О. Коломoeць. ТОВ «Ліга-Прес», 2021. Ч. 1. С. 388-416. DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-244-2-1-15>.
34. Паскар А.Л. Належна організація адміністративного судового процесу та роль судді у її забезпеченні. Держава та регіони. Серія: Право. 2025. № 3 (88). С. 302 – 307. DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2025.3.42>
35. Паскар А.Л. Позовна заява як об'єкт надмірного формалізму в адміністративному судочинстві. Правові новели. 2025. № 26. С. 513 – 520. DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2025.26.58>
36. Петриченко В. В. Адміністративне судочинство і проблема розумних строків: колізії законодавства та практика ЄСПЛ // Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 1. С. 43–47. https://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/342611?utm_source=chatgpt.com

37. Піскун І., Дудник І. Застосування норм міжнародного гуманітарного права в операціях з міжнародного миру та безпеки. Scientific Works of National Aviation University. Series: Law Journal «Air and Space Law», 1(62), С. 76–84. <https://doi.org/10.18372/2307-9061.62.16485>
38. Право власності: способи захисту крізь призму судової практики. За ред.. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2023. 616с.
39. Спадкове право крізь призму судової практики. За ред.. І.В. Спасибо-Фатєєвої, «ЕКУС», 2022, 536с.
40. Спадкове право: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / кол. авт.; кер.авт. кол, канд. юрид. наук, доц. Нестерцова-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр.справ. 2017. 164 с.
41. Стеценко С. Г. Завдання адміністративного судочинства України: змістовний аналіз // Вісник Національної академії правових наук України. 2024. № 4. С. 112–119. <https://doi.org/10.31359/1993-0909-2024-31-4-151>
42. Теорія доказового права: науково-практичний посібник (монографія); за заг. ред. д.ю.н., проф., акад. Академії наук Вищої школи України М.М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021. 426 с.
43. Тертишник В. М. Конституція України: науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.
44. Тютюгін В.І, Рубашенко М.А, Кримінальне право України. Загальна частина. Навчально практичний посібник. Харків. Право. 2023. 254 с.
45. Федоренко В.Л. Конституційні права і свободи людини та їх гарантування й захист в Україні: монографія. Київ. 2020. 138 с.
46. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Дика А.О. Спір про право у цивілістичному процесі: нотаріат, суд, виконавче провадження : монографія. Київ: Алерта, 2021. 288 с. Серія «Процесуальні науки».
47. Цивільне процесуальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. Укладач: І. Тетарчук. Вид-во: Центр навчальної літератури. 2021. 232 с.
48. Цивільне процесуальне право України: підручник / В.М. Коссака, Р.Я. Лемик, Ю.В. Навроцька, С.В. Сенік; за заг ред. В.М. Коссака. Харків : Право, 2020. 752 с.
49. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вид.2-ге, переробл. та допов.: у 2 т./ за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М.М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021. Т.1. 330 с. <http://alerta.kiev.ua/2011-07-16-16-39-18/2011-07-23-13-21>
50. Цивільний процес. Успішна адвокатська практика : наук.-практ. посіб. / О.М. Несінов. К.: Норма права, 2021. 556 с.
51. Цивільний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. За заг. ред. д.ю.н. Н.Ю. Голубєвої. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 840 с.
52. Цимбал В. О., Коваль Д. С., Родік Т. П., Європейський суд з прав людини як правова гарантія захисту прав людини в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. No 1/2022 с.103-106. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-1/23>
53. Ярмош С., Прохазка Г. Проблема визнання суверенітету в міжнародному праві. The XIV International Scientific and Practical Conference «Modern stages of scientific research development», Prague, Czech Republic. 2022. С. 203-205.
54. Krupchan, O., Salmanova, O., Makarenko, N., Paskar, A., & Yatskovyna, V. (2023). Access to Justice within Administrative Proceedings of Ukraine: Modern Realities and European Experience. Instituto de Estudios Políticos y Derecho Público" Dr. Humberto J. La Roche" de la Facultad de Ciencias Jurídicas y Políticas de la Universidad del Zulia Maracaibo, Venezuela, 102.
55. Paskar A. The role of administrative court in ensuring human rights protection under martial law. Eastern journal of European studies. 2024. Vol.14, no.2. P.162–177. URL: <https://doi.org/10.47743/ejes-2023-0207>.

56. Shcherbanyuk, O., Gordieiev, V., & Bzova, L. (2023). Legal nature of the principle of legal certainty as a component element of the rule of law. *Juridical Tribune-Review of Comparative and International Law*, 13(1), 21-31.

57. Sopilko I., Timush D., Vynohradova A., Zubko Ye., Gordieiev V. Guarantees of an independent tribunal in administrative proceedings in the context of the implementation of the human right to a fair trial. *Cuestiones Políticas*. 2022. Vol. 41. № 74. P.456-473.

Критерії оцінювання проведення фахового іспиту для абітурієнтів на базі НРК6 та НРК7

Форма проведення: фаховий іспит - тестування

Тривалість проведення: 60 хвилин

Фахове вступне випробування проводиться в тестовій формі в комп'ютерному класі згідно розкладу. Тест складається з 25-ти завдань. До кожного завдання пропонується 4 варіанти відповідей, з яких лише один правильний.

Завдання вважається виконаним правильно, якщо вибраний правильний варіант відповіді. Завдання вважається виконаним неправильно, якщо: а) позначено неправильну відповідь; б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний; в) відповідь не позначено взагалі.

За кожен правильну відповідь нараховується 4 бали. Загальна оцінка за тест дорівнює сумі набраних балів, збільшена на 100 балів. Отриманий результат знаходиться в межах від 100 до 200 балів. Для допуску до участі в конкурсному відборі потрібно отримати не менше 120 балів включно.

Кількість балів	Рівень	Відсоток правильних відповідей	Пояснення
180-200	високий	більше 80% правильних відповідей	виставляється за вибір правильної відповіді майже на всі тестові завдання, характеризує глибокі знання змісту предмета: уміння аналізувати, порівнювати, виділяти головне; відзначається системністю, послідовністю, логічністю знань, якісно сформованими практичними вміннями та навичками, програмовий матеріал засвоєний на високому рівні
150-179	достатній	50-79% правильних відповідей	виставляється за вибір правильної відповіді на більшість тестових завдань, характеризує повні знання змісту предмета: вільне володіння практичними навичками; аргументоване знання матеріалу, але допускаються незначні неточності у розкритті змісту окремих тем програми.
120-149	середній	20-49% правильних відповідей	виставляється за вибір правильної відповіді на більшість питань (як правило першого рівня складності); характеризує поверхневе оволодіння матеріалом окремих питань навчальних курсів, абітурієнт плутає поняття, невпевнений у правильності відповіді, допускає неточності у теоретичних знаннях; не вміє встановлювати взаємозв'язок теорії з практикою.

100-119	низький	менше 20% правильних відповідей	виставляється за вибір правильної відповіді лише на окремі питання програми; що характеризує поверхове оволодіння теоретичними знаннями, науковими фактами, визначеннями; відсутня здатність аналізувати.
---------	---------	---------------------------------	---